



# מתיקנות הדרך היומית

בס"ד | פנינים מתוך שיעורי הדף היומי של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

## יומא דהילולא קדישא

**ליומא דהילולא של הצדיק רבי אליעזר ליפמאן מטיטשין זצוק"ל אביהם של האחים הקדושים הרבי ר' אלימלך מליזענסק זצוק"ל והרבי ר' זושא מאניפולי זצוק"ל נסתלק י"א אדר**

ידוע שרבינו זכה להיפקד בבנים קדושים כאלו, בזכות הצטיינותו המיוחדת ברדיפה אחר צדקה וחסד בסבר פנים יפות, הוא לא היה מסייע לעניים בממון בלבד, רק גם היה מכבדם בגופו ובמאור פניו. רבינו היה עשיר גדול, ונהג לנסוע במרכבה מהודרת רתומה לארבעה סוסים אבירים, אך הוראה קבועה מסר לעולגונו, לעצור את המרכבה בכל פעם שיראה בדרכו עניים עוברי דרכים, הנושאים את צרורם על כתפיהם, ורבינו בעצמו היה מפציר בעניים שיעלו אל מרכבתו.

פעם כאשר הציע לעני אחד מעוברי הדרכים שיעלה על מרכבתו, לא נלהב אותו עני כלל, והסביר שנוח לו יותר ללכת רגלי, כי הוא רגיל בדרך הליכתו להיכנס לכל כפר, ולחזור שם על הפתחים וכך הוא אוסף נדבות, ואילו אם יעלה על המרכבה יפסיד את זה.

שאל אותו רבינו, מהו הסכום שאתה מקווה לקבץ בכפרים אלו, ענה העני, שמדובר לאורה בכעשרים וחמשה זהובים. אמר לו רבינו שהוא מוכן ליתן לו עשרים וחמשה זהובים, בלבד שיעלה למרכבתו. אך גם עתה עוד לא נענה העני להצעה, ונימק את סירובו, כי זה כמה שנים שהיהודים תושבי הכפרים רגילים שאני מגיע אליהם בתקופה זו, ואם הפעם אני לא יגיע, הם ידאגו ויצטערו עלי בחינם שמא קרה לי אסון.

כשראה רבינו כי לא יוכל לשכנע את העני לעלות על מרכבתו, העלה לפניו הצעה אחרת, שרק את תרמילו יעלה על מרכבתו, וכאשר יגיע רגלי למחוז חפצו, יבוא לקחת ממנו את תרמילו. העני עדיין היסס בדבר ורק לאחר שרבינו העניק לו נדבה הגונה, נענה העני סוף סוף לבקשתו. פניו של רבינו נהרו מאושר, כאשר אותו עני העלה את צרורו על מרכבתו, ואילו העני המשיך את דרכו ברגל.

## עצה וסגולה ממון הקהילות יעקב זצוק"ל איך לזכות לרפואה

שהוא בטוח דכשימות, יצא רבי אושעיא לקראתו, משום שהיה רגיל לתרץ משניות שרבי סתם ולא פירש, על פי ברייתות ששנה רבי אושעיא. וכתבו התוספות, שרבי היה רגיל כך תמיד לתרץ משניות כמותו, אבל בשביל שהיה מתרץ משנה אחת בלבד, לא היה אומר כך.

ידוע שמרן הגאון רבי יהושע חריף מקראקא זצ"ל, רבו של הר"ן, חיבר ספר מיוחד לתרץ כל הקושיות שהקשו התוספות על רש"י בכל הש"ס, וקרא את שם הספר 'מגיני שלמה', להורות שהוא בא 'להגן' על רש"י שהיה נקרא 'שלמה', מהקושיות שהקשו עליו בעלי התוספות.

ומספר נכדו בהקדמה לספר מגיני שלמה, שזקנו בעל המגיני שלמה הגיד עוד בחייו באזני תלמידיו, שרש"י הקדוש נתגלה אליו, והראה לו תמונתו בעצמו ובכבודו בשמחה גדולה, ואמר לו בזה הלשון, אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא, בשביל שאתה מציל אותי מפי האריות והכפירים, גבורים חריפים בעלי התוספות זכרונם לברכה, אני אגיע לקבל את פניך לעולם הבא עם כל תלמידך.

וכן הוי, בשבת קודש פרשת ראה, כ"ז אב שנת ת"ח, היה בעל המגיני שלמה חולה גדול מאד לא עליו, ונכנסו אליו גדולי ישראל של עיר קראקא לבקרו, וזה היה כחצי שעה לפני הסתלקותו. ואמר לפניו בזה הלשון, פנו מקום, כי רבינו מאור עינינו הגאון רש"י ז"ל בא אלי וכל קדושי עמו, וקבלני בשמחה להראות לי דרך החיים, באשר שעמדת לימינו תמיד לתרץ קושיות התוספות על רש"י. והוא ממש כמבואר בגמרא, שרבי אמר שרבי אושעיא יצא לקראתו כשימות, מפני שתירץ את המשניות כמותו.

וכן כתוב בספר חסידים (סימן תקנט), 'וכל צדיק שמפרש דברי צדיק אחר, כגון אמורא שמפרש דברי תנא, או דברי אמורא שהיה לפניו, כשמת, יוצא התנא כנגדו לקבלו בסבר פנים יפות, וללכת עמו ולבקש מן המלאכים להקל עליו, ולהעמידו לפני הקדוש ברוך הוא לדבר עליו טובות!'

ובאמת אין זה רק בעת המיתה, רק גם בעוד האדם בחיים, הוא זוכה שהצדיק ימליץ עליו ויצילו מכל רעה. וכמו שכתב הפלא יועץ (ערך דוב שפתי ישנים) בשם הספרים, שפעם אחת היה גזירת שמד, ונגלה מרן האלשיך זצוק"ל בהקין, והציל לאחד מתוך ההפיכה, מפני שהיה לומד ספרו בתמידות! ובספר מגיד משרים (פרשת ויקהל) איתא, שגילו למרן הבית יוסף זצוק"ל, שהרמב"ם מליץ בעדו בשמים ממעל, מפני שהוא טורח לפרש ולתרץ דבריו, ובעת פקדתו הוא יצא לקבל פניו.

פעם הגיע חולה גדול שסבל מאד ממחלתו למרן הסטייפלער זצוק"ל בעל הקהלות יעקב, והתחנן לפניו שיתן לו עצה איך להיוושע ממחלתו. אמר לו מרן הקהלות יעקב, שיראה ללמוד באופן קבוע ובתמידות דבריו של אחד מן הפוסקים, ויחדש בו חדושים, ובדאי הפוסק ההוא יכיר לו טובה וימליץ עליו בשמים כסניגור. וכך הוי, החולה עשה כדברי הקהלות יעקב ונושע.

## חתן הבר מצוה שהתבלבל באמצע דרשתו בגלל שלא נפדה כדין

הגמרא בדף היומי שלנו (ב"ק קי:), עשרים וארבע מתנות כהונה ניתנו לאהרן ולבניו, וכולן ניתנו בכלל ופרט וכלל וברית מלח, כל המקיימן כאילו מקיים כלל ופרט וכלל וברית מלח, כל העובר עליהם כאילו עובר על כלל ופרט וכלל וברית מלח. ובהמשך מונה הגמרא את הכ"ד מתנות כהונה, וביניהם פדיון הבן.

הרבי הקדוש מסטוטשין זצוק"ל סיפר סיפור מרטיט, שרואים מזה העונש למי שעובר על הכ"ד מתנות כהונה ואינו נותנם. וכך סיפר הרבי כפי שמע מהגאון הקדוש רבי שמעון מזעליחוב זצוק"ל משגיח ישיבת חכמי לובלין: פעם היה ברוסיה אברך חשוך בנים לא עליו, ונסע לרבי הקדוש רבי אברהם יעקב מסאדיגורא זצוק"ל ופעל אצלו ישועה, ונולד לו בן למזל טוב.

כמובן שהוא עשה סעודה גדולה כשהכניסו לבריתו של אברהם אבינו. אך מיד לאחר מכן הוצרך לנסוע לרגל עסקיו, ומינה איש אחד שליח שהוא יפדה במקומו את בנו ביום השלושים ללידתו. למעשה שכח השליח מכל העניין והבן לא נפדה.

כשהבן גדל והגיע למצוות, הכין אביו סעודה גדולה לכבוד הבר מצוה. באמצע הסעודה קם הנער לומר את דרשתו כנהוג, אך באמצע נתבלבלו דבריו והוא החל לדבר שלא כענין, וחזר שוב ושוב על השם 'שְׁמִיָּה זִלְבָּרְשֵׁטִין'. הנאספים המה ראו כן תמהו. גם לאחר מכן המשיך לדבוק בשם זה והזכירו כל העת - 'שְׁמִיָּה זִלְבָּרְשֵׁטִין', ההורים נתקפו בחרדה עמוקה, הם הלכו אותו לרופאים, אך הם עמדו חסרי אונים ולא מצאו מזור למחלתו.

חיפשו ההורים אולי יש אדם בשם זה, ולא מצאו, הלכו לבית הקברות וחיפשו את השם על גבי המצבות ולשווא. כיון שכך נטל האב את בנו ונסע אותו לסאדיגורא, הם באו לפני הרבי והאב בכה ושאל לרבי, 'שמחה' זו מה הוא עושה אצל בני. הורה להם הרבי להישאר בסאדיגורא עד אשר יקרא להם.

פעם באמצע הלילה באו לקרוא להם להיכנס אל הקדש פנימה, כשבאו שאל הרבי האם פדו את הבן, נזכר האב שבאותה עת הוא היה טרוד במסחרו, ומינה שליח לפדותו במקומו, ויתכן מאד שהשליח לא עשה את שליחותו.

אמר לו הרבי, אם כן זהו פשר השם שהנער חזר עליו, 'שמחה' הוא אותיות 'חמשה', 'זִלְבָּרְשֵׁטִין' הוא שתי מילים באידיש זִלְבָּער - שְׁטֵיץ, שפירושו כסף סלעים, נמצא שהוא חוזר כל הזמן על המילים 'חמשת כסף סלעים' של פדיון הבן. מיד הלכו ופדו את הנער, והוא שב להיות כאחד האדם.

## הצדיקים בעולם העליון מכירים טובה ללומדים בספריהם ומתריצים דבריהם

הגמרא בדף היומי שלנו (ב"ק קיא:), אָמַר רַבָּא פִי שְׁכִיבָנָא, רַבִּי אוֹשְׁעִיא נִפְקֵי לוֹתִי, דְתַרְיַצָּא מִתְּנִיתִין פְּוִתִּיה - רבא אמר, אומר רבי, הנה אני יושב על המטה, ואתה יוצא מתחתיה ופותר אותי.

# בצילם של גדולי ישראל שליט"א

## כ"ק מרן האדמו"ר מלעלוב שליט"א בעיירה לעלוב בפולין

עברו כמה ימים מהנסיעה לצדיק, אוהבם של ישראל, והאש לא מפסיקה לבעור. זכיתי לראשונה בחיי, להיות בציון המצוינת של איש אלקים קדוש, מרן הרבי ר' דוד מלעלוב זצוק"ל, ביומא הדילולא קדישא של הצדיק בפולין. פולין בחודש שבט מלאה בשגל לבן, אָפּעֶר דָּער פּײַער - אבל האש שבוערת סביב הציון הקדוש, וְאֵרִימָט אָהָן יַעֲדֵעַ אִידישֶׁע האָרץ - מחמם כל יהודי שנברא בצלם.

הרב מופתים וישועות שמעתי על הצדיק, אבל אינו דומה שמיעה לראיה. אמרתי לידידי ספרא רבא, איש האשכולות, רבי יאיר וינשטוק שליט"א, שצדיקים אמרו על ל"ג בעומר במירון אצל התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי, שבפנים זה בחינה של יום הכיפורים, ובחוץ בריקודים זה בחינה של שמחת תורה.

ואכן זה מה שחשים בלעלוב, וגילו ברעדה, זוחלים ורועדים לעמוד ליד הציון ולהתפלל לישועות, ישועות הכלל וישועת הפרט, ראיתי שם הרבה בכיות דמעות, בזמן שמרן הרבי מלעלוב שליט"א אמר תהלים, בזמן המי שבירך של אחרי תהלים, ותן לכל איש ואיש די פרנסתו, שאנחנו מתפללים ביה רצון אחרי תהלים. חשבתי היום בחמלת ה' עלי ובסייעתא דשמיא, פרנסה זה לא רק כסף, ותן לכל איש ואיש די פרנסתו, שכל יהודי ידע באספקלריא מאירה מה חובתו בעולמו, וְאֵס וְיֵל דָּער אִיבֶער־שְׁטֶער פֿון אָוֶן - מה בורא עולם רוצה מאיתנו בכל רגע נתון.

כשמסתיים תהלים בציון עם הרבי שליט"א, הרבי יוצא להדלקה המרכזי, לא לפני שידידי רבות בשנים נאמן ביתו של אדמו"ר לעלוב שלש דורות, איש אשר רוח בו, הרב שמחה מנחם קרקובסקי שליט"א, מוכר את ההדלקה, אשרי חלקו של מי שזכה. ואחרי ההדלקה מתחיל וגילו ברעדה, וגילו - ריקודים סוערים של הודיה לצדיק, שאנחנו מאמינים בני מאמינים, שכל התפילות והבקשות התקבלו, אז איך אפשר לא להיות בשמחה.

זה החזיר אותי לשמחה הגדולה לפני רבות בשנים, כשהרב שמחה מנחם נולד לו בנו בכורו, היה זה בחול המועד, אני לא יכול לשכוח איך הרבי הקדוש מלעלוב זצוק"ל שנחטף מכלל ישראל ביום הקדוש יום הכיפורים, היה בשמחה בברית, אפילו למדתי אז שיר מרגש 'ויזכו לראות בני ובני בני עוסקים בתורה ובמצוות', ומי שידוע, הרב שמחה זכה לבן סיני ועוקר הרים, הגאון הרב שמעון משה מרדכי שליט"א.

מסתיים הריקודים ב' שבט, הציבור הקדוש הולך לאכול בשר דגים וכל מטעמים, השפע בלי עין הרע מחמם את הלב תרתי משמע. מסיימים את האוכל מתפללים מנחה, מתכוננים לטיש הגדול. הטיש נמשך כמה שעות, השעון ווצר מלכת, הבעלי מנגנים מתחילים בשיירי התעוררות, התביישתי לבכות רבים אבל דמעות ירדו ממני. מכאן עובר הטיש ל'גולו', לשירים שמחים, שירים של אמונה בקדוש ברוך הוא, שירים של הודיה, שירים של שמחה.

המקום בלי עין הרע צר מלהכיל את כל הציבור הקדוש, שמגיע מכל העולם לפקוד את הציון. ידיד מווינה שמע ממני שאני טס ללעלוב, החליט לשכור רכב ולבוא לחמש שעות, העיקר להיות בציון ביומא הדילולא.

בין הריקודים לטיש, אני פוגש בנש"ק חשוב שאין לו שום קשר ללעלוב, אני שואל אותו, ידידי ורעי הרב הצדיק וְאֵס טוֹהֵט אִיָּהֵר דָּא - מה מעשיכם כאן, אז הוא סיפר לי על בחור שלא עליכם היה לו קושי נוראי בשידוכים, כשהגיע לגיל מבוגר מאד, הציע לו חבר לנסוע לציון ביומא הדילולא ז' שבט, לבקש את הישועה, ולחזור שנה אחרי להודות לצדיק. וכך הוי, הוא נסע ביקש ישועה, ולילה לפני ז' שבט הוא התארס בשעה טובה ומוצלחת! הוא לא יכל לטוס לצדיק להודות, אז הוא מימן כרטיס לבנש"ק הרב הצדיק, שיהיה שליח בשבילו להודות לצדיק.

עד עכשיו מתנגן לי השיר 'לעלוב לעלוב ז' שבט'. איך אפשר לא להזכיר את היגיעה של מרן הרבי מלעלוב זצוק"ל בכל מה שקשור לציון הקדוש, כמה דמים תרתי משמע השקיע הרבי מכוון ומזמנו, שהמקום יהיה מקום ראוי להכיל את עמך בית ישראל, בכל הגדרים והסייגים שיהיה מבקש ה' צריך, כשהוא בא לבקש ישועה מהצדיק.

וכך אמר מורי ורבי אביהם של ישראל, הרבי מרן הבאר יעקב מנדבורנה זצוק"ל עשרות פעמים בשם צדיקים, מתי יגיעו מעשי ליד מעשי אבותי, מ'זאל האבן קאָטשיג אַ נְגִיעָה אִין צַדִּיקִים - שיהיה לנו לפחות נגיעה במקצת בצדיקים. די אם נזכיר מה שהרבי הקדוש מרן רבי דוד מלעלוב זצוק"ל אמר, זה מובא בספר הקדוש תפארת שלמה (פורים) לרבי הקדוש רבי שלמה הכהן מראדומסק זצוק"ל, 'שמענו מפה קדוש הרב הוותיק אוהב ישראל רבי דוד מלעלוב זלה"ה, שאמר בזה הלשון, איך תאמרו עלי שאני צדיק הדור, אם אני עדיין מרגיש בעצמי אהבת בני חרעי, יותר מבשאר בני ישראל'. הלואי שזוכה לקמצוץ של אהבת ישראל.

אני רוצה להודות מקרב לב, לידידי בנש"ק נכדו חביבו של הרבי שליט"א, הרב הצדיק רבי דוד שלמה בידרמן שליט"א, שדאג לי לכל מחסורי בשעות שהייתי בלעלוב. ולעסקן החשוב מסור בלב ונפש לרבי שליט"א, ידידי הרב אהרן וינשטוק, שחזק אותי ודרבן אותי לבוא למסע הקדוש, ואמר בשם הרבי מלעלוב זצוק"ל, אמונה זה המשכה, כשיהיה לך אמונה שרבי דוד לעלובער מזמין אותך, אז תהיה שם.

לא נסיים את הפתיחה בלי להזכיר, שהרבי שליט"א בטיש בעבודה וְעוֹר סְהָאָט נְעֻעֵהָן - מי שעקב, ראה הייליגע לעכטיגע אויגן - עיניים קדושות של דמעות, ותוך כדי הדמעות, הרבי ניהל את הטיש ביד רמה, אחרי כל העבודה של תהלים, קוויטלאך ועוד ועוד, כמה צרות וקושי שמע הרבי ב' שבט בלעלוב, ועל אף הכל כשקמתי ממקומי בטיש, הגבאי החביב ידידי רבי אהרן לוסטיג שליט"א, סימן לרבי שאני רוצה להגיד לחיים, הרבי במאור פנים שאין דומה לו מברך אותי ברכות לרוב, חשתי 'בנך יחידך אשר אהבת'.

נברך את מרן הרבי שליט"א, יאריך ימים על ממלכתו מתוך בריות גופא, רבים צריכים לו, הרבי מוסר את גופו ונפשו לציבור הקדוש, שבורא עולם יזכה אותנו שהרבי שליט"א ילווה אותנו בקרוב לקבל פני משיח צדקנו, אמן.

(מתוך הפתיחה לשיעור - ב"ק דף פא, י"ב שבט תשפ"ד)



## מקולמוסם של הקוראים

לידידי ורבי בעל מתיקות הדף היומי הרב הגאון רבי אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א חזק ואמץ!

שתזכה שיפוצו מעיינותיך חוצה ותמשיך להרביץ תורה בדרך המיוחדת שלך.

שהקב"ה ירבה גבולך בתלמידים נאמנים, ושתמשיך בפעילות הקדוש להאהיב את התורה על כלל ישראל, ולרומם ולכבד את קרנם של גדולי ישראל בדרך כל כך מיוחדת.

ולפעלא טבא אמינא יישר

פנחס אריה גלזמן

נו"נ לרבן של ישראל בעל הברכת מרדכי זצוק"ל

שחיבב והעריך מאד את הגליון ואת כל פעליך הברוכים

## מאצרות הפרשה

**דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה** (כה, ב). ופירש רש"י **לי לשמי**. הרבי הקדוש רבי שמואל קאמינקער זצוק"ל אמר לפני הבעל שם טוב זצוק"ל ביאור נפלא על דברי רש"י הנ"ל, על פי דבריו הידועים של הבעל שם טוב, שנתנית צדקה עולה יפה אפילו כשאין נותנין לשם שמים, כי סוף סוף ניזון העני, ומחיה את נפשו בצדקה.

והנה הוקשה לרש"י מהו 'ויקחו' לי תרומה, הכי הוי למקרא לומר 'ויתנו' לי תרומה, על זה פירש רש"י, שתיבת 'לי' מורה על לשמי, כי לא יתכן לפרש כפשוטו ליתן תרומה להש"ת, שהרי לי תבל ומלואה, אך בודאי הכוונה לי לשמי. ולכן שפיר לא כתיב 'ויתנו' לי תרומה, כי הרי נתבאר שנתנית הצדקה יכולה להיות אפילו שלא לשם שמים, רק על כל פנים 'ויקחו' לי תרומה, מי שמקבל את הצדקה צריך לכון לקבל אותה לשם שמים, כדי להחיות את נפשו ונפשות ביתו, ולא לשם מותרות וכדומה. **(בעש"ט תרומה)**

**וכפלת את היריעה הששית אל מול פני האוהל** (כו, ט). יש לומר בדרך רמז, כי

כל החסרונות והרעות שבאים חס ושלום על האדם, יבין שיש חסרון כזה בשכינה כביכול, זהו וכפלת את היריעה - לשון רעה, כשבא עלך חס ושלום רעה, אזי **וכפלת** לשון כפל, היינו שתתבונן גם בחסרונוך וגם בחסרון השכינה כביכול, ותתפלל עבור השכינה, וממילא תתמלא גם חסרונוך ותושע.

(דגל מחנה אפרים תרומה)

**נקודה למחשבה:**

הדברי תורה לע"נ הרב החסיד רבי עקיבא יוסף בן הגאון רבי מרדכי דוד זצ"ל • לרפואת מרת לאה בת מלכה • לזכות מרדכי דוד בן לאה לזיווג הגון וטוב במהרה

לשמיעת שיעורי הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי בקול הלשון חי"ג: 073-295-1340 | לקבלת העלון בדוא"ל: [a0548470661@gmail.com](mailto:a0548470661@gmail.com)

להרצאות | לשיעורים | להנצחות | לתגובות | לתרומות, ולכל ענין אחר בנוגע לגליון: 054-847-0661